

សាលាដំបូងខេត្តរតនគិរី

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

សាលក្រម¹

ក្នុងនាមប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ
សាលាដំបូងខេត្តរតនគិរី²

តុលាការរដ្ឋប្បវេណី

សំណុំរឿងលេខ

ចុះថ្ងៃទី ០១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩

សាលក្រមលេខ

ចុះថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៩

បានបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់នៅ

ថ្ងៃទី ៣១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩^{3 4}

ចៅក្រមជំនុំជម្រះ

លោក

J ជាចៅក្រមនៃសាលាដំបូងខេត្តរតនគិរី
ក្រឡាបញ្ជី

លោកស្រី

C ជាក្រឡាបញ្ជីនៃសាលាខេត្តរតនគិរី

¹ ការសម្រេចសេចក្តី គឺចែកចេញជា សាលក្រម និង ដីកាសម្រេច (មាត្រា ១៧៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី) ដូច្នោះមានភាពចាំបាច់នៅក្នុងការបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ថា អំពីប្រភេទនៃការសម្រេចសេចក្តីដាក់នៅត្រង់ចំណុចចាប់ផ្តើម។ ដោយសារតែ សាលក្រម និង ដីកាសម្រេចមានភាពខុសគ្នាចំពោះវិធីក្នុងការធ្វើឧបាស្រ័យជាអាទិ៍ ។ ជាគោលការណ៍បណ្តឹងឧបាស្រ័យចំពោះសាលក្រម គឺ បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ហើយ បណ្តឹងឧបាស្រ័យចំពោះដីកាសម្រេច គឺ បណ្តឹងជំទាស់ (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ២៥៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

² សាលក្រមរដ្ឋប្បវេណីត្រូវតែសរសេរអំពីចំណុចដែលចែងនៅក្នុងមាត្រា ១៨៩ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។

³ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១៨៩ កថាខណ្ឌទី ១ ចំណុច ខ ។ សាលក្រមនឹងត្រូវកំណត់ជាស្ថាពរនូវទំនាក់ទំនងសិទ្ធិ ឬ ទំនាក់ទំនងគតិយុត្តិធម៌ពេលបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ (ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ១៩៤ កថាខណ្ឌទី ២) ហេតុនេះ ចាំបាច់ត្រូវសរសេរឲ្យបានច្បាស់លាស់អំពី ពេលដែលបានបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។ សាលក្រមគឺជាការសម្រេចសេចក្តីរបស់តុលាការដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយកំណត់ជាមុននូវទំនាក់ទំនងអង្គហេតុគិតមកដល់ត្រឹមថ្ងៃបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់។

⁴ ការប្រកាសសាលក្រមត្រូវធ្វើឡើងក្នុងអំឡុងពេល ១ (មួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបញ្ចប់ការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់ (មាត្រា ១៨៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។ ហើយការប្រកាសសាលក្រមចាំបាច់ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើច្បាប់ដើមនៃមូលសាលក្រម (កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ១៨៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ដូច្នោះហើយ ចាំបាច់ត្រូវតែបញ្ចប់នូវការតាក់តែងច្បាប់ដើមនៃមូលសាលក្រមឲ្យបាន គិតត្រឹមពេលប្រកាសសាលក្រម។

ដើមចោទ

ឈ្មោះ ៖ X

អាសយដ្ឋាន ៖ ផ្ទះលេខ ០០ ផ្លូវលេខ ០០ ភូមិ..... ឃុំ.....ស្រុក..... ខេត្តរតនគិរី។

អ្នកតំណាងដោយអណត្តិ

លោក/លោកស្រី ៖ P

អាសយដ្ឋានការិយាល័យមេធាវី/ ក្រុមមេធាវី/ ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ៖

ការិយាល័យមេធាវី/ ក្រុមមេធាវី/ ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ៖

លេខទូរស័ព្ទ ៖

ចុងចម្លើយ

ឈ្មោះ ៖ Y

អាសយដ្ឋាន ៖ ផ្ទះលេខ ០០ ផ្លូវលេខ ០០ សង្កាត់មនោរម្យ ខណ្ឌ៧មករា រាជធានីភ្នំពេញ។

អ្នកតំណាងដោយអណត្តិ

លោក/លោកស្រី ៖ B

អាសយដ្ឋានការិយាល័យមេធាវី/ ក្រុមមេធាវី/ ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ៖

ការិយាល័យមេធាវី/ ក្រុមមេធាវី/ ក្រុមហ៊ុនមេធាវី ៖

លេខទូរស័ព្ទ ៖

អង្គហេតុ និង ចំណុចវិវាទ

ក. ខ្លឹមសារនៃសាលក្រមដែលដើមចោទទាមទារឱ្យតុលាការចេញ

- (១) បង្គាប់ឱ្យចុងចម្លើយធ្វើនីតិវិធីចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុដែលបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធឱ្យទៅដើមចោទ។
- (២) ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីជាបន្ទុករបស់ចុងចម្លើយ។

ខ. ដំណើររឿងក្តី និង ចំណុចវិវាទ

ខ.១. ការសង្ខេបអំពីរឿងក្តី

នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ ចំពោះអចលនវត្ថុដែលបានកត់ត្រានៅក្នុងបញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ (តទៅហៅថា “ដីL”) ដើមចោទបានទាមទារនូវការធ្វើនីតិវិធីចុះបញ្ជីអំពីការលុប ការចុះបញ្ជីអំពីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើអចលនវត្ថុដដែល ដោយផ្អែកលើការរំលាយ កិច្ចសន្យាលក់ទិញចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩ ។

ខ.២. អង្គហេតុដែលគ្មានវិវាទ⁵

ខ.២.១. នៅថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨ ដើមចោទបានទិញ “ដី L” ក្នុងតម្លៃ ១០០.០០០ (មួយសែន) ដុល្លារអាមេរិកពីចុងចម្លើយ (តទៅហៅថា “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ”)។

ខ.២.២. ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបាន “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ជា លិខិតយថាភូត (លិខិតលក់ផ្តាច់)។⁶

ខ.២.៣. ចំពោះ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបាន ព្រមព្រៀងគ្នាដូចខាងក្រោមអំពីកាលបរិច្ឆេទបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់៖

- ក. ចំពោះប្រាក់ចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិកនៃថ្លៃលក់ នឹង បង់នៅពេលដែលបានដាក់ពាក្យសុំចុះបញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិទាំងមូល។
- ខ. ចំពោះប្រាក់ចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិកដែលខ្វះ នឹង ត្រូវបង់នៅក្នុងអំឡុងពេល ១ខែ គិតចាប់ពីពេលដែលបានដាក់ពាក្យ សុំចុះបញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិទាំងមូល។

ខ.២.៤. ថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨ ចុងចម្លើយបានបង់ប្រាក់⁷ថ្លៃលក់ទិញ ចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិកនៃ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃ

⁵ មាត្រា ១២៣ កថាខណ្ឌទី ២ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។ ចំណុចនេះនឹងត្រូវសរសេរអំពីអង្គហេតុដែលភាគីបាន សារភាពនៅចំពោះមុខតុលាការ និង អង្គហេតុដែលតុលាការយល់ឃើញថា អត្ថិភាពនៃអង្គហេតុនោះមានភាព ជាក់ស្តែង។

⁶ ក្រមរដ្ឋប្បវេណី មាត្រា ៣៣៦ កថាខណ្ឌទី ២។ អង្គហេតុដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជាក់ឲ្យបានច្បាស់លាស់ នូវ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ដែលបានបង្កើតឡើងដោយមានសុពលភាព។ (ការពន្យល់លម្អិត សូមយោងតាម Footnote នៃពាក្យបណ្តឹង។)

⁷ ចំណុចនេះគឺជាអង្គហេតុដែលមានភាពចាំបាច់ដើម្បីធ្វើជាមូលហេតុ អំពីការតវ៉ាឲ្យអនុវត្តព្រមគ្នាដែលចុងចម្លើយ អះអាង។(ការពន្យល់លម្អិត សូមយោងតាម Footnote នៃឯកសារចម្លើយ។)

រឿងក្តីនេះឲ្យទៅដើមចោទ ហើយ ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានដាក់ ពាក្យសុំចុះបញ្ជីផ្ទេរកម្មសិទ្ធិទាំងមូលដោយផ្អែកលើ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញ នៃរឿងក្តីនេះ” ។

ខ.២.៥. នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ បានកន្លងផុត។

ខ.២.៦. នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩ ដើមចោទបានដាស់តឿនឲ្យចុងចម្លើយ បង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិកដែលនៅ ខ្វះឲ្យបានក្នុងអំឡុងពេល ២ សប្តាហ៍ ហើយព្រមគ្នានោះ ក៏បានធ្វើការ បង្ហាញឆន្ទៈ^៨ អំពីការរំលាយ “កិច្ចសន្យានៃរឿងក្តីនេះ” នៅពេលដែលមិន មានការបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញនៅក្នុងអំឡុងពេល ២សប្តាហ៍។

ខ.២.៧. ចុងចម្លើយមិនបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញដែលនៅខ្វះចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិកឲ្យបានត្រឹមថ្ងៃទី ២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩ ទេ។^៩

ខ.២.៨. នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ដើមចោទបានផ្តល់នូវការប្រគល់ដី L ទៅ ឲ្យចុងចម្លើយ ដោយផ្អែកតាម “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ។^{១០}

ខ.២.៩. នៅកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផលនៃរឿងក្តីនេះ នាថ្ងៃទី ៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩ ចុងចម្លើយបានប្រើសិទ្ធិតវ៉ាឲ្យអនុវត្ត ព្រមគ្នា ក្នុងករណីដែលតុលាការវិនិច្ឆ័យថា “ការរំលាយកិច្ចសន្យាលក់ ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” មានសុពលភាព ចុងចម្លើយនឹងបដិសេធនូវការធ្វើនីតិ វិធីចុះបញ្ជីអំពីការលុបការចុះបញ្ជីអំពីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើ “ដី L” លុះត្រាតែ បានទទួលនូវការសងប្រាក់ចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិក និង ការប្រាក់ចំនួន ៥ % ក្នុង ១ឆ្នាំនៃប្រាក់នេះ គិតចាប់ពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា

^៨ ការបង្ហាញឆន្ទៈអំពីការរំលាយកិច្ចសន្យាដោយដាក់លក្ខខណ្ឌបង្កង់ (កថាខណ្ឌទី៣ មាត្រា ៤០៩ និង កថាខណ្ឌទី ១ វាក្យខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៣២៥ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ។ (ការពន្យល់លម្អិត សូមយោងតាម Footnote នៃពាក្យបណ្តឹង។)

^៩ ចំណុចនេះគឺជាអង្គហេតុដែលចាំបាច់ដើម្បីបង្ហាញថា លក្ខខណ្ឌបង្កង់ត្រូវបានបំពេញ។ (ការពន្យល់លម្អិត សូម យោងតាម Footnote នៃពាក្យបណ្តឹង។)

^{១០} ចំណុចនេះគឺជាអង្គហេតុដែលចាំបាច់ដើម្បីធ្វើជាមូលហេតុអំពី “ការបំពានកិច្ចសន្យា” របស់ចុងចម្លើយ (មាត្រា ៤០៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។ (ការពន្យល់លម្អិត សូមយោងតាម Footnote នៃពាក្យបណ្តឹង។)

ឆ្នាំ២០១៨ រហូតដល់ថ្ងៃសង្កេត ។¹¹

ខ.៣. ចំណុចវិវាទ

នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ តើដើមចោទ និង ចុងចម្លើយបានធ្វើការព្រមព្រៀង អំពីការផ្លាស់ប្តូរកាលបរិច្ឆេទបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារ អាមេរិកដែលនៅខ្វះមកជាថ្ងៃទី ៣១ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១៩វិញដែរ ឬ ទេ? (តទៅ ការ ព្រមព្រៀងនេះ ហៅថា “ការព្រមព្រៀងអំពីការផ្លាស់ប្តូរនៃរឿងក្តីនេះ”។)

ខ.៤. ការអះអាងរបស់ភាគីចំពោះចំណុចវិវាទ

ខ.៤.១. ការអះអាងរបស់ចុងចម្លើយ

នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ដើមចោទបានបង្កើត “ការព្រមព្រៀងអំពីការ ផ្លាស់ប្តូរនៃរឿងក្តីនេះ” ជាមួយចុងចម្លើយ។

ពេល នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ នៅពេលដែលមានការទាក់ទងពីដើម ចោទ អំពីការប្រគល់ “ដីL” ចុងចម្លើយបានផ្ញើសារថា “សុំឲ្យរង់ចាំ ៣ខែតទៀត” ចំពោះការបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញដែលនៅខ្វះ។ ចំពោះសារនេះ ដើមចោទបាន ទូរស័ព្ទទៅចុងចម្លើយ ភ្លាមៗ ដោយបានបញ្ជាក់អំពីមូលហេតុនោះ ហើយបាន ឆ្លើយតបថា “ខ្ញុំយល់ហើយ។ ឆ្នាំក្រោយនឹងមានភាពប្រសើរឡើងវិញ” ។ តាមរយៈការឆ្លើយតបនេះ នាំឲ្យ “ការព្រមព្រៀងអំពីការផ្លាស់ប្តូរនៃរឿងក្តីនេះ” បាន បង្កើតឡើង។

ខ.៤.២. ការអះអាងរបស់ដើមចោទ

“ការព្រមព្រៀងអំពីការផ្លាស់ប្តូរនៃរឿងក្តីនេះ” ពុំបានបង្កើតឡើងទេ។

¹¹ ចំពោះការប្រើសិទ្ធិតវ៉ាឲ្យអនុវត្តព្រមគ្នា ឬ យ៉ាងណានោះ គឺអាស្រ័យទៅលើឆន្ទៈរបស់ម្ចាស់សិទ្ធិដែលមានសិទ្ធិ តវ៉ាឲ្យអនុវត្តព្រមគ្នា (មាត្រា ៤០៧ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) ។ (ការពន្យល់លម្អិត សូមយោងតាម Footnote នៃឯកសារ ចម្លើយ។)

ចុងចម្លើយបង្ហាញឆន្ទៈយ៉ាងច្បាស់អំពីការអនុវត្តសិទ្ធិតវ៉ាឲ្យអនុវត្តព្រមគ្នានៅក្នុងឯកសារចម្លើយចុះថ្ងៃទី ១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១៩ (ចំណុច “គ.២.២.” នៃឯកសារចម្លើយ) ប៉ុន្តែការបង្ហាញឆន្ទៈរបស់ចុងចម្លើយនេះមានភាព ច្បាស់លាស់ចំពោះតុលាការ គឺនៅពេលដែលខ្លឹមសារដែលបានសរសេរនៅក្នុងឯកសារចម្លើយនេះត្រូវបានអះអាង នៅក្នុងកាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញហេតុផល ឬ កាលបរិច្ឆេទនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់ មាត់។ ដូច្នោះហើយ ចាំបាច់ត្រូវតែសរសេរអំពីពេលវេលាឲ្យច្បាស់លាស់ចំពោះតុលាការអំពី ការបង្ហាញឆន្ទៈរបស់ ចុងចម្លើយក្នុងការប្រើសិទ្ធិតវ៉ាឲ្យអនុវត្តព្រមគ្នា (នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ កាលបរិច្ឆេទនៃនីតិវិធីត្រៀមសម្រាប់ការទាញ ហេតុផលត្រូវបានធ្វើឡើងនៅថ្ងៃទី ៥ ខែមេសា ឆ្នាំ ២០១៩) ។

ដើមចោទបានទូរស័ព្ទទៅចុងចម្លើយវិញភ្លាមៗ ក្រោយពីបានទទួលសារពី ចុងចម្លើយថា “សូមឲ្យរង់ចាំ ៣ ខែតទៀត” ចំពោះការបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញដែល នៅខ្វះ ប៉ុន្តែ ការទូរស័ព្ទនោះ គឺគ្រាន់តែបញ្ជាក់ពីមូលហេតុដែលចុងចម្លើយមិន អាចបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញឲ្យបានត្រឹមកាលបរិច្ឆេទតែប៉ុណ្ណោះ។ ដើមចោទមិន ទាន់បានធ្វើស្វ័យការទទួលសំណើពីចុងចម្លើយទេ។

សំណងហេតុ

ក. ការវិនិច្ឆ័យចំពោះចំណុចវិវាទ

ក.១. ការទទួលស្គាល់អង្គហេតុ

អង្គហេតុដែលគូភាគីគ្នានរិវាទ និង អង្គហេតុដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់តាមរយៈ ភស្តុតាងដែលបានកត់ត្រានៅតាមចំណុចចុងក្រោយនីមួយៗ មានដូចខាងក្រោម៖

ក.១.១. នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ដើមចោទបានជូនដំណឹងអំពីការបានប្រែ ក្លាយសភាព “ដី L” សម្រាប់ធ្វើការប្រគល់ និងដាស់តឿនអំពីការទទួល យកការប្រគល់នោះ ជាមួយគ្នានេះ ក៏បានផ្ញើសារបញ្ជាក់អំពីការបង់ ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញដែលនៅខ្វះនៃ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ទៅ ចុងចម្លើយ ។ (ភស្តុតាង X₄ និង Y₁)

ក.១.២. នៅថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ចំពោះសារដែលបានសរសេរនៅក្នុង ចំណុច “ក.១.១.” ខាងលើនេះ ចុងចម្លើយបានផ្ញើសារថា “ សុំឲ្យរង់ចាំ ៣ ខែតទៀត” ទៅកាន់ដើមចោទ ។ (គ្មានវិវាទ)

ក.១.៣. ដើមចោទបានទូរស័ព្ទទៅចុងចម្លើយវិញភ្លាម នៅក្រោយពេលដែល ទទួលបានសារដូចបានសរសេរនៅក្នុងចំណុច “ក.១.២.” ។ នៅក្នុងការ សន្ទនាតាមទូរស័ព្ទនោះ ចុងចម្លើយបានពន្យល់ទៅដើមចោទថា ចុងចម្លើយ ត្រូវបានគេបោកយកប្រាក់ ហើយមិនអាចបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិកដែលនៅខ្វះឲ្យបានភ្លាមៗទេ ។ (គ្មាន វិវាទ)

ក.១.៤. ក្រោយពីការទូរស័ព្ទនៅក្នុងចំណុចដែលសរសេរនៅ “ក.១.៣.” រហូតដល់ថ្ងៃទី១១ ខែមករា ឆ្នាំ ២០១៩ ដែលដើមចោទធ្វើការបង្ហាញឆន្ទៈទៅចុងចម្លើយ ដូចនៅក្នុងចំណុចស្តីពី “អង្គហេតុនិង ចំណុចវិវាទ” ដែលបានសរសេរខាងលើ ត្រង់ចំណុច “ខ.២.៦.” ដើមចោទ និង ចុងចម្លើយពុំបានទាក់ទងគ្នាទេ ។ (ភស្តុតាង X_៦ ភស្តុតាង X₄ លទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីដើមចោទ និង ចុងចម្លើយនីមួយៗទំនាក់ទំនង និង ខ្លឹមសារនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់¹²)

ក.២. សេចក្តីសន្និដ្ឋានចំពោះចំណុចវិវាទ

ប្រសិនបើប្រៀបធៀបអង្គហេតុដែលបានទទួលស្គាល់នៅក្នុងចំណុច “ក.១.” ខាងលើ និង “អង្គហេតុដែលគ្មានវិវាទ ចំណុច ខ.២.” នៃចំណុចស្តីពី “អង្គហេតុ និង ចំណុចវិវាទ” ខាងលើ តុលាការទទួលស្គាល់ថា អង្គហេតុដែលដើមចោទបានទូរស័ព្ទទៅចុងចម្លើយ និង បានសន្ទនាគ្នាជាមួយចុងចម្លើយ នៅក្រោយពេលដែលបានទទួលសំណើពីចុងចម្លើយអំពី “ការព្រមព្រៀងផ្លាស់ប្តូរនៃរឿងក្តីនេះ” ភ្លាមៗ។

ប៉ុន្តែ នៅក្នុងការសន្ទនាគ្នាខាងលើនេះ ពុំមានភស្តុតាងដែលជាក់លាក់គ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទទួលស្គាល់ថា ដើមចោទបានធ្វើស្វ័យការទៅចុងចម្លើយចំពោះសំណើអំពី “ការព្រមព្រៀងផ្លាស់ប្តូរនៃរឿងក្តីនេះ” ទេ ។ ពេលគឺ ចុងចម្លើយអះអាងថា ដើមចោទបានឆ្លើយតបនៅក្នុងការសន្ទនាគ្នាខាងលើនេះថា “ ខ្ញុំយល់ហើយ។ ឆ្នាំក្រោយនឹងមានភាពប្រសើរឡើង” ហើយបានថ្លែងការដូចគ្នាទៅបែបនេះដែរ¹³ ប៉ុន្តែបើទោះបីជា ដើមចោទបាននិយាយបែបនោះក៏ដោយ ក៏ឃ្លាភ្ជាប់ដែលនៅខាងមុខការនិយាយបែបនោះ មិនមានភាពច្បាស់លាស់ឡើយ ក្រៅពីនេះទៀត ដោយសារ

¹² មាត្រា ១៨៤ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី។ ក្នុងការចេញសាលក្រម តុលាការត្រូវវិនិច្ឆ័យទទួលស្គាល់ដោយគិតពិចារណាអំពី “ដំណើរការ និង ខ្លឹមសារនៃការទាញហេតុផលដោយផ្ទាល់មាត់” ផងដែរ មិនមែនពិចារណាតែទៅលើលទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវភស្តុតាងនោះទេ។

¹³ “ការអះអាង” និង “ការថ្លែងការ” ផ្អែកតាមន័យច្បាប់ គឺមានភាពខុសគ្នា។ “ការអះអាង” គឺជាពាក្យដែលត្រូវបានបញ្ញត្តិនៅក្នុងមាត្រា ៩៥ នៃក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី រីឯ “ការថ្លែងការ” គឺជាលទ្ធផលនៃការសាកសួរសាមីភាគី ហើយគឺជាវិធីមួយនៃការបញ្ជាក់ ។ យ៉ាងណាមិញ នៅពេលដែលជាសាក្សី ហើយមិនមែនភាគី គេហៅថា “កស្សិណសាក្សី”។

ភាគីចាំបាច់ត្រូវ “អះអាង” អំពីអង្គហេតុណាមួយ ហើយ “បញ្ជាក់” អង្គហេតុនោះ។ ហេតុនេះហើយ នៅក្នុងរឿងក្តីនេះ បានសរសេរថា ចុងចម្លើយបាន “អះអាង” ហើយ បាន “ថ្លែងការ” ដែលជាវិធីមួយនៃការបញ្ជាក់។

តែពុំមានភស្តុតាងគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីទទួលស្គាល់ថា ការនិយាយរបស់ដើមចោទនេះ គឺជាស្វ័យការចំពោះសំណើនៃ “ការព្រមព្រៀងអំពីការផ្លាស់ប្តូរនៃរឿងក្តីនេះ” ឡើយ។

ហេតុនេះ ដោយសារតែ អង្គហេតុដែលលើកឡើងថាដើមចោទបានធ្វើស្វ័យការ ចំពោះសំណើនៃ “ការព្រមព្រៀងអំពីការផ្លាស់ប្តូរនៃរឿងក្តីនេះ” មិនត្រូវបានទទួល ស្គាល់ទេ ដូច្នោះ តុលាការមិនអាចទទួលស្គាល់ថា “ការព្រមព្រៀងអំពីការផ្លាស់ប្តូរ នៃរឿងក្តីនេះ” បានបង្កើតឡើងទេ។

ខ. ការវិនិច្ឆ័យចំពោះការធាបទារ

ខ.១. ស្តីអំពី ការរំលាយ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ដោយផ្អែកលើ មូលហេតុនៃការមិនអនុវត្តកាតព្វកិច្ចរបស់ចុងចម្លើយ (ការមិនបង់ ថ្លៃលក់ទិញ)

ផ្អែកតាមការលើកឡើងខាងលើ ដោយសារតែតុលាការទទួលស្គាល់ថា ចុងចម្លើយ មិនបានបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញឲ្យបានត្រឹមថ្ងៃទី ៣១ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៨ ដែលជាកាល បរិច្ឆេទបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិកដែលនៅខ្វះ នៃ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ទេ ហើយទោះបីជាដើមចោទបានដាស់តឿន ឲ្យអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនោះដោយបានកំណត់អំឡុងពេល ២ សប្តាហ៍គិតចាប់ថ្ងៃទី ១១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩ រហូតដល់ថ្ងៃទី ២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩ ក៏ដោយ ក៏ចុងចម្លើយ មិនបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ចដែរ ដូច្នោះ តុលាការទទួលស្គាល់ថា ចុងចម្លើយបានបំពាន កិច្ចសន្យាធ្ងន់ធ្ងរ (ចំណុច ក. កថាខណ្ឌទី ១ មាត្រា ៤០៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ហើយ នៅថ្ងៃទី ១១ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩ ដើមចោទបានបង្ហាញឆន្ទៈ ទៅចុង ចម្លើយ ដោយបានដាក់លក្ខខណ្ឌបង្គាប់ថា “បើមិនបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញដែលនៅខ្វះ ឲ្យបានក្នុងអំឡុងពេល ២សប្តាហ៍” នឹងរំលាយ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ហើយដោយសារតែ ចុងចម្លើយមិនបានបង់ប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញដែលនៅខ្វះឲ្យបានត្រឹម ថ្ងៃទី ២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩ទេ ដូច្នោះហើយតុលាការទទួលស្គាល់ថា ការបង្ហាញ ឆន្ទៈអំពីការរំលាយកិច្ចសន្យាមានអានុភាព (កថាខណ្ឌទី ១ និង កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៤០៩ និង កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៣២៥)

ហេតុដូច្នោះហើយ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ត្រូវបានរំលាយ។

ខ.២. ស្តីអំពី ការតវ៉ាខ្សែអនុវត្តព្រមគ្នា

ផ្អែកតាមការរំលាយ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ចុងចម្លើយមានករណីយកិច្ចធ្វើនីតិវិធីចុះបញ្ជីអំពីការលុបការចុះបញ្ជីអំពីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិលើ “ដីL” ឲ្យទៅដើមចោទ (កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤១១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ប៉ុន្តែ ផ្អែកតាមការរំលាយ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ដើមចោទក៏មានករណីយកិច្ចសងប្រាក់ចំនួន ៥០.០០០ (ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិកជាថ្លៃលក់ទិញមួយភាគនៃ “កិច្ចសន្យាលក់ទិញនៃរឿងក្តីនេះ” ដែលបានទទួលរួចរាល់ និង ការប្រាក់ចំនួន ៥ % ក្នុង ១ឆ្នាំ នៃប្រាក់នេះ ដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨ (កថាខណ្ឌទី ២ និង កថាខណ្ឌទី ៣ មាត្រា ៤១១ និង មាត្រា ៣១៨ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។

ម្យ៉ាងវិញទៀត តុលាការទទួលស្គាល់ថា ចុងចម្លើយបានអនុវត្តសិទ្ធិតវ៉ាខ្សែអនុវត្តព្រមគ្នា (កថាខណ្ឌទី ២ មាត្រា ៤១១ នៃក្រមរដ្ឋប្បវេណី) នៅក្នុងនីតិវិធីនៃបណ្តឹងនេះ។

ហេតុនេះ ការទាមទាររបស់ដើមចោទទៅចុងចម្លើយ មានមូលហេតុដែលត្រូវកម្រិតឲ្យផ្តល់តារកាលិកតប។

គ. ស្តីពីបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី

ដោយសារតែការទាមទារនូវតារកាលិកធម្មតារបស់ដើមចោទមានមូលហេតុដែលត្រូវកម្រិតឲ្យផ្តល់តារកាលិកតប ដូច្នេះ ដើមចោទក៏សក្តិសមចំពោះការទទួលបន្ទុកលើប្រាក់ប្រដាប់ក្តីផងដែរ។ ហើយដើមចោទដាក់ពាក្យបណ្តឹងនៃរឿងក្តីនេះ ក៏ដោយសារតែចុងចម្លើយមិនបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ច ប៉ុន្តែ ប្រសិនបើពិចារណាអំពីតារកាលិកតបរបស់ដើមចោទវិញ គឺលើសពី ១ ភាគ ២ នៃចំនួនទឹកប្រាក់ថ្លៃលក់ទិញ ដូច្នេះ គប្បីឲ្យដើមចោទទទួលបន្ទុក ១ ភាគ ៣ ហើយចុងចម្លើយទទួលបន្ទុក ២ ភាគ ៣ ចំពោះភាគលើបន្ទុកនៃប្រាក់ប្រដាប់ក្តី ។ (កថាខណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៦៤ ក្រមនីតិវិធីរដ្ឋប្បវេណី)។

សេចក្តីសម្រេចបញ្ជាក់

- ១. បង្គាប់ឲ្យចុងចម្លើយធ្វើនីតិវិធីចុះបញ្ជីអចលនវត្ថុដែលបានកត់ត្រាក្នុងបញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធឲ្យទៅដើមចោទ ជាមួយនឹងការទទួលនូវការបង់ប្រាក់ពីដើមចោទចំនួន ៥០.០០០

(ប្រាំម៉ឺន) ដុល្លារអាមេរិក និង ប្រាក់ចំនួន ៥ % ក្នុង ១ឆ្នាំនៃទឹកប្រាក់នេះ ដោយគិត ចាប់ពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៨ រហូតដល់ថ្ងៃសង្ខេប។

- ២. បានចោលការទាមទារផ្សេងពីនោះរបស់ដើមចោទ។¹⁴
- ៣. ប្រាក់ប្រដាប់ក្តីចែកជា ៣ភាគ ដោយ ១ភាគ គឺជាបន្ទុករបស់ដើមចោទ ក្រៅពីនេះ ជាបន្ទុករបស់ចុងចម្លើយ។

សាលក្រមនេះ ត្រូវបានប្រកាសនៅសវនការជាសាធារណៈ នៅថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៩ ។ ក្នុងករណីដែលប្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវតែធ្វើឡើងនៅក្នុងរយៈពេល ០១ (មួយ) ខែ គិតចាប់ពីថ្ងៃបានទទួលការបញ្ជូនលិខិតសាលក្រមនេះ។

ថ្ងៃសុក្រ ទី១១ រោច ខែជេស្ឋ ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣
 ខេត្តរតនគិរី, ថ្ងៃទី ២៨ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ២០១៩
ចៅក្រម

¹⁴ តុលាការមិនមែនទទួលស្គាល់នូវការទាមទារដែលដើមចោទបានទាមទារនូវការកាលិកធម្មតាទាំងបែបនោះតែ ម្តងទេ ដូច្នេះ ត្រូវតែបញ្ជាក់អំពីចំណុចការទទួលស្គាល់នោះឲ្យបានច្បាស់លាស់។ (ខ្លឹមសារលំអិត សូមយោងតាម Footnoteនៃឯកសារចម្លើយ)

ឧបសម្ព័ន្ធ

“គោលបំណងនៃពាក្យសុំចុះបញ្ជី”

“មូលហេតុនៃពាក្យសុំចុះបញ្ជី និង កាលបរិច្ឆេទ”

“បុគ្គលមានសិទ្ធិចុះបញ្ជី”

“បុគ្គលមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជី”

“អត្តសញ្ញាណនៃអចលនវត្ថុ”

បញ្ជី¹⁵

ការលុបការចុះបញ្ជីអំពីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ

ការរំលាយកិច្ចសន្យាចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៩

ដើមចោទ (X)

ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត ៖ ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ទីកន្លែងកំណើត ៖

ឈ្មោះរបស់ឪពុកម្តាយ៖(ឪពុក)

.....(ម្តាយ)

ចុងចម្លើយ (Y)

ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត ៖ ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ.....

ទីកន្លែងកំណើត ៖

ឈ្មោះរបស់ឪពុកម្តាយ៖(ឪពុក)

.....(ម្តាយ)

ទីតាំងដី ៖ ផ្លូវលេខ..... ភូមិ..... ឃុំ..... ស្រុក

..... ខេត្ត រតនគិរី

លេខក្បាលដី ៖

¹⁵ នៅក្នុងសាលក្រម សាលដីកាដែលជំនួសឲ្យការបង្ហាញនូវរបស់បុគ្គលមានកាតព្វកិច្ចចុះបញ្ជី ចាំបាច់ត្រូវតែមានការសរសេរទាំងអស់នូវចំណុចដែលចាំបាច់នៅពេលធ្វើពាក្យសុំចុះបញ្ជី (ឧទាហរណ៍ ៖ ចំពោះពាក្យសុំចុះបញ្ជីអំពីការលុបការចុះបញ្ជីអំពីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ គឺត្រូវសរសេរអំពីចំណុចដែលបានកំណត់នៅក្នុងប្រការ ២៦ និងប្រការ ៣១ នៃប្រកាសអន្តរក្រសួងស្តីពីនីតិវិធីនៃការចុះបញ្ជីអំពីសិទ្ធិប្រក្សក្សទាក់ទងនឹងក្រមរដ្ឋប្បវេណី)។ ហើយត្រូវធ្វើការបញ្ជាក់ថា គ្មានភាពខ្វះចន្លោះឡើយ។